

Kultura języka z retoryką

Zagadnienia do kolokwium i literatura przedmiotu (2016 r.)

Zagadnienia do kolokwium

1. Kultura oficjalnej korespondencji e-mailowej.
2. Schemat komunikacji wg R. Jakobsona: elementy i funkcje, rozpoznawanie funkcji na przykładach.
3. Główne typy błędów językowych, przykłady najczęstszych błędów.
4. Główne rodzaje słowników.
5. Definicje popularnych zjawisk językowych: neologizmy, zapożyczenia i internacjonalizmy, pleonazmy/tautologie (błąd językowy), homonimy, archaizmy, regionalizmy, frazeologizmy.
6. Cechy charakterystyczne języka mówionego i języka pisanego oraz różnice między nimi.
7. Językowy obraz świata i stereotypy obecne w języku.
8. Style języka pisanego: literacki, kolokwialny, urzędowy, naukowy, poetycki, religijny, filozoficzny, subkulturowy.
9. Role i funkcje języka w kulturze ludzkiej (komunikacyjna, perswazyjna, autoteliczna i estetyczna, poznawcza, socjolingwistyczna, ludyczna, magiczna, kreująca).
10. Główne figury retoryczne i erystyczne (praca w terenie, e-learning).

Literatura przedmiotu

1. Bańko M., *Słownik wyrazów kłopotliwych*, Warszawa 2006.
2. Bralczyk J., *Język na sprzedaż*, Gdańsk 2004.
3. Cegieła A., *Słowa i ludzie. Wprowadzenie do etyki słowa*, Elipsa, Warszawa 2014.
4. Cegieła A., Kuciński P., Polkowska L., Stępień M., *Studia z etyki słowa*, Elipsa, Warszawa 2014.
5. *Głos narzędziem pracy. Poradnik dla nauczycieli*, red. M. Śliwińska-Kowalska, Łódź 1999.
6. Kopaliński W., *Kot w worku, czyli z dziejów powiedzeń i nazw*, Warszawa 1977.
7. Leary M., *Wywieranie wrażenia na innych: o sztuce autoprezentacji*, tłum. A. Kacmajor, M. Kacmajor, Gdańsk 1999.
8. Markowski A., *500 zagadek o języku polskim*, Warszawa 1975.

9. Markowski A., *Kultura języka polskiego: teoria, zagadnienia leksykalne*, Warszawa 2005.
10. Miodek J., *Kultura języka w teorii i praktyce*, Wrocław 1983.
11. Pisarek W., *Podstawy retoryki dziennikarskiej*, [w:] *Dziennikarstwo i świat mediów*, red. Z. Bauer, E. Chudziński, Kraków 2010.
12. *Podstawy stylistyki i retoryki*, PWN, Warszawa 2008.
13. Queneau R., *Ćwiczenia stylistyczne*, tłum. J. Gondowicz, Izabelin 2005.
14. Schopenhauer Artur, *Erystyka, czyli sztuka prowadzenia sporów*, Warszawa 1986.
15. Sinielnikoff R., Prechitko E., *Wzory listów polskich*, Wiedza Powszechna, Warszawa 1993.
16. Urbańczyk S., *Słowniki i encyklopedie – ich rodzaje i użyteczność*, Kraków – Katowice 1991.
17. *Ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim* (tekst jednolity).
18. *Wielki słownik poprawnej polszczyzny*, red. A. Markowski, Warszawa 2004.

Zadanie na ocenę celującą:

Zreferować ustnie cztery wciąż aktualne mechanizmy perswazyjne opisane w poniższym artykule:

Barańczak S., *Czytelnik ubezwłasnowolniony. Perswazja w masowej kulturze literackiej PRL*, Paryż 1983. (rozdział II: Słowo – perswazja – kultura masowa)